

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 161 (3323) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

ÉS MÉGIS!

Írta: Molnár János
prelátus kanonok

Szívünk dobbanása is megállt mindannyiszor, ha arra gondoltunk, hogy a háboru furiája eléri Rómát. Még a gondolatot is kergettük magunktól, mint a kísértést, s nem alkudtunk meg azzal, hogy ez a hálátlan világ olyan kegyetlen tördőfést adjon az anyának. Azt hittük, hogy az emberiség kitombolta gonoszságát a nagyvéneki tragédiánál, ahol a kifeszített isteni kezek nem kulcsolódhattak össze, midőn az ajak elmondotta az imát, hogy Isten bocsásson meg annak az esztelen tömegnek, amely nem tudja mit csinál.

És mégis... Hiába hagyott ki annyiszor az emberi szív és szent félelemmel őrizett egy illúziót. Most ez illúzió is elrepült, hogy szegényebbek legyünk, a huszadik század kulturájának birtokában annál a milliommónál, aki minden vagyonát odadobná egy falat kenyér józú elfogyasztásáért, ha gyomorrákjától megszabadulhatna. A gonoszság nem tombolta ki magát és a nagypéntek ismétlődnek. Feltör a nagypénk imája és most a kegyetlen tördőfés hatása alatt térdreborulva a romhalmazok előtt Krisztus helytartójának ajkán száll kétezerév után az isteni sóhaj, hogy Isten adja bocsánatát azoknak, akik nem tudják, hogy mit cselekszenek.

Róma kulturánk bölcsője. És különösen a keresztény Európának a bölcsője. Ez az emberiség hajmeresztő kulturális lendületében érzéstelen kegyetlenséggel üresíti ki a bölcsőket s a családi otthonok elnéptelenedésén át pusztítja önmagát. Nem csoda, ha nem érti a bölcső lélektanát. A bölcső a drága életet hordja. A bölcső a legfelségesebb érzésnek, a szeretetnek megfakadt bimbóit őrizi. A bölcső a teremtő erő édes vigasztalása a fagyos halál dermesztő öleléseivel szemben. A bölcső a mosoly országát s kiaszott életet jelentő komorsággal ellentétben. A bölcső féltett emberi remények őrizője s kétségbeesésbe kergető reménytelenséggel szemben. Aki a bölcsőnek támad, elveszti a jövőbe vetett reményét, az érzéstelenség szaharai sivárságára állítja az élet vágányát, nem érdemel mosolyt és elveszi az élethez való jogát. Hát ezt a végzetet hordja magában az a kegyetlenség, amely Európát bölcsőjének támad!

Városok, országok vagy földrészek büszke önteltséggel hirdethetik kizárólagos jogukat saját fészkeikhez. Legyen Ázsia az ázsiaiaké, az áldott magyar föld jogosan a magyaroké, lehet Debrecen a debrecenieké. De Róma sohasem lehet és nem is lesz a rómaiaké, mert Róma az emberiség közkinccse, értékeit az egész világ szent lelkesedése hozta össze azok-

Gibraltárba naponta érkeznek az angol-amerikai-kanadai sebesültekkel telt szállítóhajók

A kikötő javítóműhelyei telve vannak sérült hajókkal. — Sokkal súlyosabbak a szövetségesek szicíliai veszteségei, mint számították

Lisszabonból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A johannesburgi Star című lap azt írja, hogy a délafrikai part közelében egy angol szállítóhajó nemrégben hajótörést szenvedett. Egy tengely-tengeralattjáró elsüllyesztett egy nagy angol gőzöst, egy másik angol kereskedelmi hajót ugyancsak torpedó találatt ért. Mombassából érkezett hír szerint áprilisban tengely-tengeralattjárók két hajót megtorpedóztak. Az egyik 7850, a másik 8300 tonnás volt.

Algecirasból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Gibraltár kikötőjének valamennyi száraz hajójavítóműhelye tömve van sérült hajókkal, amelyek a tengely-tengeri- és légierője megron-

gált Szicília környékén. A megrongált hajók tömege sokkal nagyobb a száraz műhelyek befogadóképességénél, úgy hogy sok sérült hajó hosszabb ideig kénytelen várakozni. A kórházhajók többször megfordultak Szicília és Afrika között, hogy elszállíthassák a rengeteg sebesültet. Gibraltárba naponta érkeznek különböző fajtájú szállítóhajók, tömve amerikai, kanadai és brit sebesültekkel. Az algiri kórházak már zeufolva vannak sebesültekkel. A Sziciliában elszenvedett veszteségek jóval nagyobbak, mint ahogyan számították és sok sebesült befogadására nincs elég hely.

Londonból jelentik: (B. T.) Bewin munkaügyi miniszter kijelentette, hogy a szénhiány esetleg eltolhatja a háboru végének időpontját. Hangoztatta, hogy kénytelen a szénbányákban 16 éves ifjakat is dolgoztatni. Jelenleg 25 millió ember dolgozik Angliában a háboru szükségletének kielégítésén.

Az egész civilizált világ elítéli Róma bombázását

Rómából jelentik: (MTI) Ellenséges forrásból származó értesülés szerint a Róma elleni légitámadás végrehajtásakor 500 darab többmotoros repülőgéppel 700 tonna bombát dobott le.

Rómából jelentik: (MTI) A Messagero jelentése szerint július 19-én Róma ellen lefolyt légitámadáskor az ellenséges gépek egy része Ciampino városát is bombázták. A templomot szétrombolták.

Tokióból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Hori, a japán kormány tájékoztató irodájának vezetője Róma bombázásáról kijelentette, hogy az Örökváros ellen intézett légitámadás kétségbeesett háborus módszert jelent. A bombázás megbecsülhetetlen értékű műemlékekben tett kárt, amelyek távolesnek minden katonai célponttól. A műemlékek pusztulását nemcsak a 300 millió katolikus sajnálja, hanem mindazok, akik a civilizációt becsülik.

Rómából jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Az egyiptomiak európai szervezetének elnöke szerdán este a

Hogyan értékelik egymás háborús részvételét az angolszász szövetségesek

Lisszabonból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Nagybritanniában és az Egyesült Államokban körkérdezt intéztek a közönséghez, véleménye szerint az egyesült nemzetek milyen arányban járulnak hozzá a háborus erőfeszítéshez. Az angol közönség szerint az arány a következő: Szovjet Unió 50 százalék, Nagybritannia 42 százalék, Kína 5 százalék, az Egyesült Államok 3 százalék. Az Egyesült Államok közvéleménye szerint a következő a sorrend: Az Egyesült Államok 50 százalék, a Szovjetunió 32 százalék, Nagybritannia 9 és Kína 4 százalék.

Zürichből jelentik: (B. T.) Churchill

az alsóházban kérdésre válaszolva kijelentette, hogy a Sziciliában felállított katonai kormányzatot már hosszú ideje előkészítették. A szicíliai igazgatás, amint Alexander tábornok felhívásában megállapította, szövetséges katonai igazgatást jelent, amely a kocsasnak semmiféle politikai ténykedését nem tűri. A felhívás világosan kifejezi, hogy a kormányzat egyik alapelve a fasizmus eltüntetése. Remélhető — mondotta Churchill — hogy a szicíliai lakosság a felszabadítás után betajta, hogy saját érdeke a szabadság és a demokrácia eszméjéhez való csatlakozás.

nak az erkölcsi értékeknek a hatása alatt, amelyet Róma krisztusi szelleme a világra sugárzott évszázadokon át. A kereszténység vártanuinak drága vére öntözte ezt a földet. Az itteni küzdelmekből indult hódító útjára az a hitvallói szellem, amely az elsüllyedéstől mentette meg Európát. Innen merítették ihletet az emberiség nemeres törekvései, de a századok folyamán itt törtek meg azok a piszkos hullámok is, amelyek az erkölcstelenség fertőjébe akarták vinni az emberiséget. Róma világító torony a haladó emberiség számára, ahol Szent Péter sirja felett állandan hangzik az isteni ígért: „Veletek vagyok a világ végezetéig” és: „Mit félték kicsinyhitűek? Ezt az isteni hangot akarja elnémítani ez az emberiség, amely pogányságot megszegyenítő barbársággal esik neki az évszázadok alkotásainak?!

Miért hangoztatják oly erővel, hogy Róma bombázása amerikai gépekkel történt? Amerika minden kulturáját annak a keresztény gondolatnak köszönheti, amelyet a felfedezők vittek magukkal abba a világba, amely még ma sem tudott az önzésnek és az anyagiasságnak mélységeiből a jobb levegőthordó magaslatokra emelkedni. Az amerikai gépek bombázása éppoly felelősséget jelent a huszadik század műveltségére, mint bármely gép bombázása, mert ha bármennyire is nem közkeletű erény a hála, az emberi műveltség véglegesen ki nem törölheti kodexéből.

A kereszténység hajnalán a háromszázados üldözések alatt tíz nagyobb üldözés hullámában merítette ki erejét a pogány vadság. De abban a keserű három században világított a szeretet, amelyre a pogányság is felti-

gyelt, midőn ujjal mutatott a keresztényekre: „Néztek, hogyan szeretik egymást!” Valami jövőt bontogató fény sugar volt ez abban a sötétségben. Ma fényes nappal tíz hullámban küldte észbontó dübörgések között halált és pusztítást ontó gépeit Rómára az esztelenség és talán azért, hogy bevésse az emberiség történelmébe, hogy nincs szeretet bennünk és szükségünk sincs a szeretetre. Minden bombák zajánál végzetesebb siktítás ez a világba. Mert ebben a siktításban a hazugságok önzésében uszó világnak öszintesége tesz vallomást a szeretet teljes megfogyatkozásáról. Ennek a világnak zászlajára felírta a megtevédt emberi szellem a gyűlöletet. Ez a mozgató erő gyilkolni tud és rombol és azok veszik igénybe, akik nem ismernek már szeretetet. Aki a bölcső ellen támad, elvesztette jogát az élethez.

rádióban szenvedélyesen tiltakozott az angolszász repülőknél a katolicizmus és a kereszténység központja ellen intézett támadása miatt. Felemeltette ezzel kapcsolatban azt, hogy a tengely annakidején elkerülte Athén és Kairó bombázását.

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: A tengelyhatalmak repülőgépeinek erős kötelékei a hétfőre virradó éjjel La Vallette kikötőjét támadták, amely az angolszász szicíliai vállalkozás főtámaszpontja. A légi felderítés kétségtelen adatai szerint a kikötőben 218.000 tonnát kitevő nagy szállítóhajó elsüllyedt és már csak árbocok emelkednek ki a vízből. Két 15.000 tonnát kitevő szállító hajó ugyancsak elsüllyedt. Egy 4000 tonnás hajó még mindig lángokban áll. További négy hajót 21.000 tonnával találhat ért. Néhány kisebb hajót megrongáltunk. Valamennyi repülőgépeink egy kivételével visszatért támaszpontjára. Siracusa, Licata, Gela és Augusta előtt találatokat értünk el 5 szállítóhajón és így 24.000 tonna hajóteret megrongáltunk. Elsüllyesztettünk néhány kisebb parti járművet.

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: A németekhez áteszokott szovjet katonák vallomásaiból, a közép-arcvonalakakozon dúló roppant anyagcsata során ejtett foglyok kijelentéseiből, amelyeknek száma a 45.000-et már meghaladja, végül a felfedezett iratokból figyelemreméltó következtetéseket lehet levonni a Szovjet helyzetre vonatkozóan. Ezek szerint a Szovjet élelmiszeri helyzete gyengének mondható. A gabonatermés általában rossz, sok helyen pedig egyenesen kétségbeesítő. Mindenhonl hiány mutatkozik. A Volga egész középső és alsó szakaszán az európai fogalmakat felülmúló közismert igénytelenség ellenére is rendkívül rossz az élelmiszer. Az Ural vidékén valóságos éhínség fenyeget. A jelentések szerint az élelmiszeri helyzet Szibériában is rendkívül rossz.

Elmekórházbeli ápolit — mint süketnéma tolmács

Zsebtolvaj cigányasszonyok a törvényszék előtt

Nagyvárad, július 22. Megható jelenetek és mulatságos fordulatok tarkították azt a tárgyalást, mely ma délelőtt folyt le a törvényszék dr. Cavallér László büntető egyezbirája előtt. Piacéri zsebtolvaj cigányasszonyok — ezútszerint négyen — ültek a vádlottak padján. Lunka Ida, az elsőrendű vádlott, aki egy Fazekas Mihály nevű magyar emberrel él vadházasságban s három gyermeke van. Közülük egy most is ott nyúglódik a karján s a negyediknek az érkezése is néhány napon belül várható. A másodrendű vádlottról, személyi adatainak felvétele során, kiderül, hogy — néma. A föltett kérdést érti, de válaszként valami idegborzoló, artikulálatlan hangot ad ki s hiábavaló kezének is minden magyarázó mozdulata, nem lehet megérteni, mit akar mondani.

Erre megindul a keresés süketnéma tolmács után, de sikertelenül. Végül is az elmekórházból küldenek, fehér köpenyes ápoló kíséretében egy megfigyelés alatt álló beteget, aki állítólag tud süketnéma társával beszélni. Humoros jelenet játszódik le a „tolmács” és kísérete megérkezésekor. A néma asszony hátrahúzódik és nem hajlandó „szóba állni” vele. Az ápoló leírja a „tolmács”-nak az első kérdést, az: kézzel-lábbal, szájjal magyaráz, majd újabb meglepő fordulat következik: kiderül, hogy ő sem hajlandó tolmácsként szerepelni, de leírja, hogy az apja kiváló süketnéma tolmács. Eme eredménytelen kísérletezés után az ápoló elvezeti a tolmácsot, a néma asszonyt egyelőre kikapcsolják a tárgyalásból s csak a másik három vádlottat hallgatják ki. A vádlókat szerint Lunka Ida ez év március hó 26-án egy Magyar Lászlóné nevű asszony kényszerítéséből a piacon lopni akart, de rajtaépték, ezért a megkezdett cselekményt nem fejezhette be. Vád: lopás büntetékének kísérlete. Március 29-én egy Dániel Ferenc nevű egyén

trisznyájából, ugyancsak a piacon, kiement 100 pengőt, március 28-án pedig többektől, a piactéri autóbusszállomásnál, kisebb-nagyobb összeget vett el. Ezért egy rendbeli lopás büntetével és még négyrendbeli lopás büntetével vádolja a kir. ügyészség. Két társa, Jakob Julia, aki Babó Gusztáv vadházastársa és Babó Anna (Babó Gusztáv anyja) ellen büntető büntetési eljárás miatt egy rendbeli lopás büntetést emelt vádat a kir. ügyészség, mert a Dániel Ferenc kárára elkövetett lopásra nézve előzőleg a tettessel, Lunka Idával megegyeztek s azután az ellopott 100 pengőt tőle átvették.

Lunka Ida a Magyar-néféle lopást beismeri, a Dániel-féle 100 pengőre azt mondja, hogy azt Babó Anna követte el. Mikor azonban az elnök elébe tárja a rendőrség előtt tett vallomását, beismeri, hogy ő vette ki a tarisznyából a százast, de a másik kettő megbízásából. A további négyrendbeli lopásból egyet magára vállal, a többit azonban tagadja s azt mondja, hogy ő csak azért ment oda, mert ott látta a némat.

— A némat úgy ismeri, mint zsebmetszőt? — kérdezi az elnök, majd az igenlő válasza azt mondja: — De hát maga is szeret zsebmetszőkódn!

— Hát, nem mondom, hogy nem, — feleli erre őszintén Lunka Ida.

Jakob Julianna kihallgatásánál ismét épületes jelenet játszódik le. Julianna ugyanis mindent tagad és szép mesét ad elő arról, hogy vett a piacon pogácsát s azt kosarába tette. Közben találkozott az anyósával, Babó Annával s az kért a pogácsából. „Vegyen anyám” — mondta neki s mikor az belenyúlt a kosarába — ott találta a 100 pengőt.

Lunka Ida azonban szemébe mondja, hogy előre megbeszélték ezt a lopást s ő adta át neki a százast. Mire Jakob Julianna még magasabba emeli a hang-

Mozik műsora:

APOLLÓ: Beszélő köntös.
BELVÁROSI: Éjféltre kiderül.
CASINÓ: Az új földesur.
KORONA: Haditudósító kiállítás.

ját, szembefordul Lunka Idával s ezáltal olyan mozdulatot téve, mintha arcul köpné, azt mondja:

— Pü, pü, hazug!

Az elnök erre szigorúan rendreutasítja.

Babó Anna is ugyanazt a mesét adja elő, mint a „menye”. Végül is a bíróság a tárgyalást elnapolja, azzal, hogy a legközelebbi tárgyalást augusztus 17-én tartják meg. Addig elrendeli a néma asszony elmeállapotának megvizsgálását s az eredménytől függően az elmekórházbeli ápolit apjának, mint süketnéma tolmácsnak megidézését.

Most ismét meglepő és megrázó fordulat következik. Lunka Ida, akinek házastársa is végighallgatta a tárgyalást és izgatottan mindig közbe akart szólani asszonya védelmében, zokogva mindent beismer és kéri, hozzon a bíróság ítéletet ügyében, hogy halasztást kaphasson szülése idejére. Minthogy ez ellen sem a kir. ügyész, sem a védők nem emelnek kifogást, a bíróság Lunka Ida ügyét elkülönítette s elítélte az asszonyt 5 hónapi fegházra, melyből az előzetes letartóztatásban eltöltött 24 nap kitöltöttnek vett.

Az ítéletben úgy a kir. ügyész, mint a vádlott és védők megnyugodtak, így az jogerős.

Gyűjtő anyagokkal telt léggömböket találtak Románia különböző helyein

Bukarestből jelentik: (B. T.) A Temesváron megjelenő Déli Hírlap, a romániai magyar népközösség lapja legutóbbi számában foglalkozik a légvédelmi hatóság közleményével, amely szerint Románia különböző helyein gyűjtőanyagokat tartalmazó kaucsukléggömböket találtak, amelyek a mezőn a termést veszélyeztetik. A lap felhívással fordul az olvasókhoz, hogy mihamar ilyen léggömböt találjanak, azonnal jelentésk a hatóságoknak.

Párizsból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Valamennyi párizsi lap az első oldalon foglalkozik Róma bombázásával. A Crie du Peuple és az Aujourd'hui szerint Róma bombázása megbocsáthatatlan bűn és hiba.

„Ellenséges ostobaságok” rovata az olasz sajtóban

Rómából jelentik: (MTI) Mint a ma reggeli olasz lapok jelentik a quirinái spanyol nagykövet részvétét fejezte ki Róma kormányzója előtt a spanyol nemzet nevében Róma bombázásáért.

Madridból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A spanyol lakosságnak Róma bombázása elleni tiltakozása abban a sok részvét- és hódolattáviratban jut kifejezésre, amelyet minden körből és rétegből küldtek a pápának. A katolikus akció nemzeti bizottsága biztosította a Szentatyát részvételéről és reményét fejezte ki a keresztény világ győzelmében.

Rómából jelentik: (MTI) A ma reggeli olasz lapok az ellenséges ostobaságok rovatában, mint megcáfolásra sem méltó hírt közlik az ellenséges hírverésnek azt az állítását, amely szerint Reggio Calabriában, Messinában, Nápolyban és Firenzében fasisztáellenes tüntetések voltak.

Haponta többszáz üzenetet küld a harctérre a haditudósító kiállítás közönsége

Nagyvárad, július 22. A Haditudósító Század kiállításán rendkívüli népszerűségre tett szert az üzenetközvetítés intézménye. Még egyetlen városban sem volt ennek akkora vonzereje, mint Nagyváradon. Csak a szerdai napon, ami pedig semmivel sem emelkedik ki a hétköznapiak közül, 264 üzenő jelent meg a kiállítás hangfelvétel előtt. A társadalom minden rétege képviselve van közöttük, de legszívesebben mégis a leggyorsabb városi néposztály tagjai és a falusiak üzennek.

Sok mulatságos jelenet játszódik le a hangfelvételnél. Vannak, akik szörnyű elfogultsággal küzdenek, pedig tudják, hogy nem közvetlenül sugározzák üzenetüket a harctérre, hanem először hangfelvételre kerülnek mondanivalóik. Mások viszont valóságos hetyke bátorsággal beszélnek bele a mikrofonba. Az egyszerű emberek igen boldoggá teszi, hogy egy-két mondat erejéig szerephez jutnak a rádióban. Az üzeneteket először természetesen blankettára gépelik s onnan mondják be a mikrofonba az üzenők. Sokan nem tudnak ellentánni, hogy meg ne toldják valamivel, ami persze hiábavaló, mert csak az előzőleg írásba foglalt üzenetet továbbítják.

Néha vitába száll az üzenő a szolgálatot teljesítő rádióssal. Megtörtént például, hogy egy nem is olyan idős bácsi azt akarta üzenni az unokacécsének:

— Szorgalmasan járok járni a menyasszonyoddal.

Erről lebeszéltek, mert a harctéri katonának az se eshet tulságosan jól, ha mindjárt idősebb közeli rokonával strandol a jövendőbelije. De ezt a bácsi sehogy sem akarta megérteni.

Az üzenő nők száma messze túlhaladja a férfiakét. Anyák, feleségek, menyasszonyok. Az anyák és feleségek szemét olykor könny futja el üzenés közben. Vannak persze teljesen higgadt asszonyok is, ezek üzenetében gyakori a pletykaelhárító szándék:

— Amit pedig rólam beszélnek, az nem igaz.

Legbuzgóbbak kétségkívül a menyasszonyok, főként olyan esetekben, mikor ez a minőség láthatólag nem is egészen bizonyos... Bájos volt, hogy a menyasszonyok sorában jelentkezett egy alig tizenkét éves, fejletlen kislány, aki kedves naivitással, megindultságtól elfuló hangon mondta be:

— Milliószer csókol hűséges szeretőd. Előfordul, hogy férfiak jönnek ellen-

őrizni holgyeik üzenetét. Egy feltáknay fiatalember feldultan rontott be a kiállítás rádiószobájába s mikor meggyőződött róla, hogy holgye, mint menyasszony üzent egy hadapródőrmesternek, toporzékolni kezdett:

— És ezt eltitkolták előttem!

Akadnak csapodár fiatal lányok, akik naponta többeknek is üzennek. Se szeri, se száma a honvédeknek, akiknek az egyik helybeli vendéglő kenyereslánya, Irénke, a sirigtartó hűség ígéretével üzent. Nem sajnálta az egy pengőket érte.

Sokszor kerül tréfás üzenetekre a sor. A dalárdisták dalszövegeket használnak fel, amelyekben borról és egyéb földi örömeiről van szó s vidám célszavakat fűznek hozzájuk. Egy kislány semmihepp se hagyta magát lebeszélni arról, hogy így üzenjen testvérbátyjának:

— Ugy fáj a szívem, hogy nem küldhetem el neked a krumplis palacsintát, amit ma sütötünk.

Igy folyik az üzengetés a Haditudósító Század kiállításáról. Olykor humoros mozzanatokkal, amelyek a legkomolyabb dolgoknak is természetes velejárói.

(j. b.)

**Újból felemelte a pápa
figyelmeztető szavát
Róma keresztény értékei-
nek védelmében**

**A Szentatya levele Róma
biboros helytartójához**

Róma. (MTI.) Az *Osservatore Romano* szerdán közölte azt az olasznyelvű levelet, amelyet a Szentatya Róma biboros helytartójához intézett. A Szentatya levelének első részében emlékeztet arra a hatalmas erőfeszítésre, amelyet azért tett, hogy a szenvedélyek ne hatalmasodjanak el. Emlékeztette a küzdő feleket arra, hogy meg kell őrizniük méltóságukat és fegyvereik becsületét. A gyűlölet soha sem hozta meg a békét. A béke csak a baráti megértésen alapulhat. Mint ennek a szentvárosnak püspöke, arra törekedett és a biboros úr nyomon követhette az összes ilyen irányú lépéseket — írja a pápa — hogy a mi kedves Rómánkat megkíméljék a borzalmaktól. anélkül, hogy emlékeztetett az örök város mérhetetlen történelmi jelentőségére. A Szentatya levele további során rámutatott azokra a történelmi emlékekre, amelyek a keresztény korszakból származnak. Mindezentül az örökváros központjában ott áll Vatikán, amely semleges állam, felbecsülhetetlen vallási és művészeti értékkel, amely nemcsak az apostoli szentszéké, hanem az egész világé. Mindezt ismételtén és világosan ki nyilatkoztattuk, figyelembe ajánlva az illetékeseknek. A pápa megállapítja ezután, hogy úgy hitte, hogy a fenti érdekek és az általa viselt tisztesség folytán remélhető, hogy ennyi keserűség közepette mindkét fél megkíméli Rómát. Sajnos ez a remény meghiúsult. Bármennyit is imádkoztunk, most megtörtént, amitől féltünk és Róma egyik leghiresebb bazilikája nagyrészt elpusztult. Kötelességünk újra felemelni szavunkat azoknak az emberi és keresztény érdekeknek védelmében, amelyek ezt a várost díszítik. Megemlíti a Szentatya, hogy az ő egyházmegyéjében a károsultaknak azonnal segítségül szított. Felhívta őket, hogy ezt a csapat használják fel arra, hogy megszabaduljanak a bűnöktől. Azokat a hívőket, akik a világ minden részéből Krisztus földi helytartója felé tekintenek, arra kéri, hogy imádkozzanak, térjen vissza a földre a béke. A levél végén a pápa áldását küldi a biborosnak és a római papságnak.

Róma. (MTI.) A Stefani jelenti: A pápa levele nagy értékű okmányt jelent. Abból az tükröződik vissza, hogy aki Rómát bántja, bántja a keresztény istenséget.

Róma. (MTI.) A Német TI jelenti: A pápa Róma vikáriusához intézett levelében elítéli Róma bombázását és a legnagyobb részvételt fejezi ki, mint az örökváros püspöke is a támadás áldozatait iránt.

Washington. (Bud. Tud.) Hull külügyminiszter kijelentette, hogy még nem kapott értesítéseket arról, hogy Vatikán Róma bombázása miatt tiltakozott volna.

**Hirdetéseket
telefonon nem vesz fel!
a Kádóhivata!**

Az 5 világrészt

bejárt attrakciók, amelyekről már egész
Nagyvárad város közönsége beszél!

Rissay
gladiátorok

Előadás: este pont fél 8
órákor,
csütörtök és szombaton
délután 4 órákor.

Fatme
a titkok királynője
mindent tud és mindenre.

Horváth
nővére

Vasár- és ünnepnapokon
3 előadás:
3, 5 és fél 8 órákor!!

Wong Fay
a japán gaukler

Ez
1
bombaműsor!
és még
12
attrakció!

Bayer kapitány
és csodamajmai.

A nagy torlódás miatt válsza kérem meg már előre jegyét és biztosítsa helyét, mert pontosan fél 8 órákor kezdünk. — Jegyelővétel a cirkusz pénztáránál reggel 10 órától 1-ig és 3 órától

CZAJA Telefon megrendelés egész nap: **14-89!**
CIRKUSZ PRODUKCIÓJA

**Norvégiában sikertelen partraszállást
kisérelt meg az ellenség**

**Catania körzetében még mindig ádáz harcok dúlnak, 45.172 foglyot
vesztett a szovjet július 5. és 19. között**

**A pápa kitart elvi elhatározása mellett, hogy Róma újabb bombázása
esetén székhelyét a város központjába teszi át**

Róma. (MTI.) A Német TI jelenti: Mértékadó vatikáni körökből érkezett jelentés szerint XII. Pius pápa közvetlenül Róma bombázása után tiltakozó iratot juttatott el Londonba és Washingtonba. A pápa üzenetét diplomáciai úton továbbította a két kormányhoz. A tiltakozó irat hivatalos közzétételét nem várják mindaddig, amíg a válasz meg nem érkezett. A pápa kitart elvi elhatározása mellett, hogy Róma újabb bombázása esetén székhelyét a város központjában lévő területen kivüliséget élvező palotájába teszi át. Róma újabb bombázása a pápa ünnepélyes tiltakozása után vatikáni körök véleménye szerint egyenesen a pápa személye ellen irányulna.

**Heves harcok után kiűritették
a tengelyes csapatok Caltanizettát
és Ennat**

Róma (MTI.) A Stefani jelenti: szakaszán a tengelyes csapatok heves harcok után kiűritették Caltanizettát és Ennat, majd új állásokat foglaltak

el. Július 10. és 20. között a tengelyes csapatok 128 ellenséges páncéltáncosítottak el és százakat megrongáltak. Az ellenség ezenkívül még sok páncéloszt vesztett a partraszálláskor. Az V. olasz rohamrepülő ezred repülőgépei Augusta kikötőjében súlyosan eltaláltak egy nagy kereskedelmi hajót és egy szállítóhajót. Két ellenséges repülőgépet lelőttek. Saját gépeink közül három nem tért vissza. Német bombavetők július 20-án megtámadták Málta kikötőjét és eltaláltak a kikötőberendezéseket, továbbá 7 darab kereskedelmi hajót, amelyek közül kettő elsüllyedt. Német motoros torpedónaszádok szicíliai vizeken elsüllyesztettek két ellenséges torpedórombolót és egy 3.000 tonnás gőzöst. Ezenkívül megrongáltak egy közep-

tonnatartalmu gőzöst. Valamennyi egység visszatért. Ellenséges repülőgépek támadást hajtottak végre Nápoly, továbbá Campagna, Calabria és Szardínia néhány községe ellen. A bombák könnyebb károkat okoztak. A légvédelmi ütegek 4 ellenséget gépet lelőttek. A legutóbbi brit támadás Nápolyban és a tartományban eddigi megállapítások szerint 13 halálos és 45 sebesült áldozatot követeltek.

Egy ellenséges katona sem tehetné lábát Norvég földre

Berlin. (Interinf.) Szovjet hajók Vardeenél, Tibergtől délre a Varanger-fjordnál partraszállást kíséreltek meg. A 40—60 partraszállási hajót hadihajók kísérték. A hajókötélék sűrített köd védelme alatt közelítették meg a partokat. Amikor az ellenséges vízijárművek a német ütegek hatáskörébe jutottak, megkezdődött a tüzelés, amely az ellenséget teljesen elzavarta. Több hajót súlyos találat ért, amelynek további hatását nem lehetett megfigyelni. Az ellenség 2. és 3. kísérlete, hogy a partot elérje, a partraszállási járművek további veszteségeit eredményezte. Legalább 10 ellenséges vízijárművet megsemmisítettek. A német parti tüzértség tüzeleése olyan heves volt, hogy az ellenségnek nem volt ideje, hogy válasszon arra.

Berlin. (MTI.) Az a partraszállási kísérlet, amelyet északnorgvégiában az éjszaka folyamán kísérelt meg az ellenség, bizonyára nem jelenti az ellenség ilyen kísérleteinek végét. Jelentőséget kell tulajdonítani a norgvégi kísérletnek a német felkészültség szempontjából is. Jellemző, hogy a kétezer kilométeres tengerpart egy olyan kis szakaszán sem érte a támadás a német védelmet meglepetésszerűen. Ez a tudat a német közvéleményben nagy megnyugvást keltett. Egyébként berlini vélemény szerint a partraszállást nagy erővel kísérelték meg. A német védekezés olyan heves és erőteljes volt, hogy egy ellenséges katona sem tehetné lábát norvég földre. A keleti arcvonalon lényeges változás kedden sem történt. A legsúlyosabb harcok színhelye még mindig Orel térsége. Itt az ellenség három oldalról intézi nagyon erős támadásait a város és környéke ellen. — Ezt a nagy elhárító csapatát egyébként Berlinben felmorzsoló esztának is tekintik.

A felőrlő csata eredményei már is mutatkoznak. A bolsevisták kénytelenek hadműveleti tartalékjaikat harcbavetni. Szicíliában, mint ezt katonai körökben közölték, a német csapatoknak sikerült a három város kiürítésekor a hadmozdulatokat tervszerűen végrehajtani és ezáltal meg-hiusították az ellenség átkarolási igyekezetét. Catania körzetében a heves harcok még mindig folynak.

Hitler és Mussolini találkozája után gondolni sem lehet külön-békére

Madrid. (MTI.) A Stefani jelenti: A lapok foglalkoznak a Duce és a Führer találkozájával és kihangsúlyozták, hogy kizárólag katonai kérdésekről volt szó. Ez azt jelenti, hogy nem lehet gondolni sem általános békére, sem különbékére és hogy meg-husult minden angolszász kísérlet, amit ebben az irányban tettek.

Súlyos elhárító harcok Orel térségében

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról közli a Német TI. A véderő főparancsnoksága jelenti: Az ellenség kedden is hiába kísérelte meg erős gyalogos és páncélos egységekkel a Donec középső folyásánál a német elhárító arcvonal áttörését. Heves ellenséges támadások és ellentámadások váltakoztak. A harcok tovább folynak. Orel térségében, különösen a várostól keletre és északra tovább folyik a súlyos elhárító csata. Az arcvonal déli részén a szovjet széles vonalon indított támadást, amelyet visszavertünk. A helyi betöréseket elrekesztjük. Kedden a német

csapatok 133 szovjet páncélost semmisítettek meg. Július 5. és 19. között kemény harcokban 45.172 foglyot vesztett a szovjet. A légielő lég-elhárító tüzérsege, továbbá a hadsereg kötelékéi 4827 szovjet páncélost semmisítettek meg. A légielő kötelékei 500 páncélost pusztítottak el. Ezenkívül 2201 löveget, valamint 1800 gránátvetőt zákmányoltak, illetve megsemmisítettek. Ugyanezen idő alatt 2347 szovjet repülőgépet lőttek le. A Fekete-tengeren egy német búvárnaszád elűlvesztett egy teherhajót. A kronstadti öbölben a haditengerészet parti ütegei egy uszályhajót felgyújtottak. A sűrű köd

védelme alatt az ellenség a 20-ra virradó éjjel nagy erővel megkísérelt az északnorgvég parton lévő Vardoenél partraszállást. A partvédelem bavevett kötelékeinek összpontosított tüze előtt az ellenség visszavonulni kényszerült. A szicíliai arcvonal nyugati szakaszán a német-olasz harci-csoportok ellenséges behatástól mentesen tervszerűen hajtották végre mozdulataikat. Ezek során az angolok több támadási kísérletet meg-hiusítottak. A helyi betöréseket azonnal elrekesztették. Az ellenséges szállító-had elleni támadás is jó eredménnyel járt.

Bekapcsolódnak az ipartestületek is a zúgforgalom elleni harcba

Harcot indít az iparügyi miniszter a tisztességtelen verseny ellen is

A Bud. Ért. jelenti: A háborús gazdasági élet szövevényessége és a különböző gazdasági ágazatok együttműködése csak akkor vezethet sikerre, ha az állam beavatkozása mindenkor számot vet a gyakorlati élet tapasztalatai alapján kialakult gazdasági szervezetekkel. Amikor az állam a termelés irányításába beavatkozik, akkor ezt csupán abból a célból teszi, hogy megmutassa azokat az irányokat, amelyekre törekvéssel a termelés és termelői munka a legmesszebbmenő közérdek szolgálatában áll.

A gazdasági élet irányításánál is elég csupán a keretet megadni, mert azt tartalommal a gyakorlat fogja megtölteni. A közellátás új rendje a különböző termelői ágazatokban a gazdasági függetlenség megvalósítására törekszik. Az el-

mult években sok szó esett arról, hogy az állam éppen a közellátás terén megkötött nemcsak a fogyasztót, de a termelőt is.

A közelmúltban életbelépett új terménybeszolgáltatás már bebizonyította, hogy nem akarja héklyóba verni a mezőgazdaságot, nem avatkozik bele a termelésbe és nem áll elő olyan követelményekkel, amelyek megbontanák a mezőgazdasági termelés eredeti rendjét. A gazdára bizza a termelést és a gazdára bizza mindazon termékek értékesítését, melyek nem esnek beszolgáltatás alá. De a gazdára bizza a beszolgáltatás lebonyolításának ellenőrzését és végrehajtását is. Ezt célozzák a közési és vármegyei közellátási bizottságok, melyeknek feladata az, hogy az esetlegesen fel-

merülő vitás kérdéseket saját hatáskörükben rendezzék.

A mezőgazdasági termelés autonómiajának megőrzése és további fenntartása után most a kézműipar terén is sor kerül bizonyos kérdések rendezésére. A közellátásügyi miniszter nemrégiben leiratot intézett az ipartestületek elnökeihez, melyben megállapítja, hogy egyes iparosok nem tartják be lelkiismeretesen a közellátási rendelkezéseket és ezzel ma nem engedett előnyökre tesznek ezért iparostársaikkal szemben. Az ügyforgalom szövevényei lehetlenné teszik azt, hogy a hatóságok minden egyes iparost állandóan ellenőrzés alatt tartsanak. Éppen ezért szükségesnek látszott, hogy az egyes ipartestületek hatékonyabban éljenek mindazon jogokkal, amelyeket számukra a törvény biztosít.

Az ipartestületekről szóló törvény felhatalmazza az egyes ipartestületeket arra, hogy külön szervek, az u. n. ipartestületi szék útján eljárjanak azokkal a tagjaikkal szemben, akik között az üzleti verseny tisztességét érintő szokás alakul ki. Az ipartestületek egyik legfontosabb feladata, hogy tagjaik gazdasági érdekeit felkarolják és hatékonyan szolgálják. E célkitűzésből önként követhetik, hogy az ipartestületeknek elsőrendű kötelessége fellépni mindazokkal szemben, akik e célok elérésében gátolják és a fennálló gazdasági rendet megzavarják.

Amikor a miniszter ezzel az intézkedéssel harcbaszólitotta az ország valamennyi ipartestületét, segítőtársul hívta maga mellé az iparosokat, hogy támogassák őt a zúgforgalom elleni harcban. Az ipartestületi szék hatékony segítséget képez a hatóságok számára, mert jogában áll, sőt kötelessége a nyúgukról megfedkezett tagjaik eljárásuk helytelenségére felhívni, ha pedig a megintésnek vagy megfeddésnek nincsen hatása, úgy a tagokat az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál feljelenteni.

A hazafias érzésű magyar iparostársadalom kétségekívül örömmel fogadja a közellátásügyi miniszter rendelkezését, mely minden rendőri vagy egyéb eljárástól függetlenül a becsületes iparosok összeségére bizza a közellátás ellen vétő iparosok vagy kontárok felkutatását, káros működésük megszüntetését.

HONVÉDEK ÉS HONVÉDTISZTEK

Nagyvárad, július hó. Egy életen át elkíséri a leszerelő katonát parancsnokának emléke. S míg frissek a nyomok, amelyeket a parancsnok hagyott az ismét polgári foglalkozásába visszailleszkedő volt katona lelkében, a leszolgált hónapok minden mozzanata a legerősebb hála és megbecsülés érzésével kapcsolódik a jó parancsnok személyéhez. Még hetekig róla folyik a beszéd, ha két volt bajtárs munka közben vagy a pihenés óráiban összehajó. S később is jelentkezik tudatukban, vagy a tudat alatt a parancsnoki irányítás eredménye. Mintha az egykori kisebb vagy nagyobb kötelék vezetője mindig rajtuk tartaná a szemét. S egyúttal a volt katona is egykori parancsnokán keresztül kapcsolódik az intézményhez, amelynek szolgálatában állott. A jó parancsnok emléken át megnyugvással, szeretettel, bizalommal gondol a hadseregbe és a szives, kötelességteljesítés érzésével várja, hogy, ha kell, ismét fegyverbe hívják. A jó parancsnok jelentősége túlnő a katonai érdekeken: a polgárnak az állam iránti hitét erősíti meg.

Ezeket a gondolatokat pedig egy fiatal, most leszerelt hirodós-honvéd del folytatott beszélgetésünk vetette

tel bennünk, aki pár hónapig szolgált egy átképzős központban. Lelkesen emlegeti Nedeczky György zászlós és Báthory Ferenc hadapródömester nevét, akik egy sereg érdélyi líu átképzését vezették.

— Szolgáltam én a megszállás idejében is — mondja a leszerelt honvéd. — De akkor egészen más fogalmaim voltak a katonaságról. Parancsnokaim létfias magatartása, bajtársias érzése, szakképzettsége, ember-séges szigor a új fellegást alakított ki bennem mindentől, ami a katonael-tel összefügg.

Megható az a szeretet, amellyel ez a fiatal munkásember volt tisztjeiről s azokról a módszerekről nyilatkozik, amelyekkel az átképzés ideje alatt a szükséges ismeretekben részesítették őket. Ma talpig katonának érzi magát, tűzbe megy azokért, akik fegyver-mező hatalmukat céltudatosan gyakorolták felette s polgári öntudatában is előnyös változásokat idézett elő az a körülmény, hogy kiválóan jó parancsnoka, kiképzője volt.

Bizonyos, hogy sok más központból távoznak hasonló érzéssel leszerelt honvédeink. S ennek jelentőségét nem lehet hangsúlyozni eléggé. (*)

AZ ŐRÖK VÁROS LEGENDÁJA

Tegnap este a szövetségesek egyik propagandistája Róma bombázásához küldött megjegyzéseiben olyan trivál megállapításra ragadtatta magát, amit főnökei aligha helyeselnek. „Az Örök Város legendája szétfoszlott”, halottak és a mondat — egy háborús véletlenek folytán szóhoz jutott ember teletelenségének és lelki éretlenségének szüleménye — bizonyára százezreket ütött szíven, rögtön kiváltva a tiltakozást. Nem! Az Örök Város legendája nem foszlott szét, bármilyen elkeseredett eszközökkel folyik a háború, bármennyire előtérbe lép minden vonalon a katonai szükségesség szolgálata, olyan eszmények, mint Róma nagyságának és tenségének örök gondolata, nem tűnnek el sem légitamadásoktól, sem propagandisták kijelentéseitől. A legenda nem múlt el, hanem gazdagabbá lett egy lejteleltetlenül megrendítő képpel XII. Pius imájával a San Lorenzo öszszedőltsz o szlopc sarnokának romjai között. Az idők talán meg fogják szólni ennek az apokaliptikus kornak a Michelangelóját és az Ima o lajban vagy márványban századokon keresztül emlékeztetni fogja az embereket a tragikus napra, amikor a „katonai szükségesség” iegyvert emelt Róma ellen. Nem! Az Örök Város legendája nem szűnt meg! A legenda előtt hódolnak az argentinai püspökök, akik a pápához intézett táviratukban a San Lorenzót siratják, az újságírók, akik öt világrész lapjaiban — akár egyik, akár másik oldalon álljanak — tartózkodó tisztelettel írják a kérdéseiről, a papok, akik szószékre lépnek, hogy beszéljenek Róma tragédiájáról — s nincs köztük különbség, hogy katolikusok vagy protestánsok! — s végeredményben az Örök Város legendájával küszködik minden angol és amerikai jelentés, amely arról szól, hogy milyen szigorú parancsuk volt a pilótáknak a pontos célzásra, milyen alapos, előzetes kiképzésben részesültek. Tudat alatt az Örök Város legendájával birkózik — vagy az előtt hódol — a londoni sajtó minden hangszülőzött közlése arról, hogy a támadást nem angolok és amerikaiak, hanem amerikaiak és csakis amerikaiak hajtották végre. Minden magyarázat a történelem számára iródik, mert azt éreznie kell mindenkinek, hogy a történelem ebben a perben Róma oldalán áll, s a legtöbb, amit megtesz, hogy meghallgatja az érdekeltek érveit, különben ítélete nem térhet el a precedensektől. Precedensekről pedig a múlt bőven gondoskodik.

Az Örök Város felett óriássá nőtt XII. Pius alakja.

Megszólalnak-e a Vatikán szirénái?

Ezt a nagyon érdekes és időszerű kérdést veti fel Gauday László az „Evangelikus Élet” legújabb számában. „Fölöttébb izgatónak az egész világ számára hogy megszólalnak-e a Vatikán szirénái és ha egyszer megszólalnak, annak milyen következményei lehetnek? Az egész világ ismeri a Vatikán nevet s alapjában nagyon keveset tudunk a Vati-

Üzen az otthon!

„Amíg az üzenetet olvastam, olyan meghatottságot vettem rajtam erőt, amelyet le sem tudok írni!”

Egyre bensőségebb lesz a Magyar Lapok táborig postájának szerető-kapcsa

Nagyvárad, július 22. Mai számunkban ismét folytatjuk táborig postánkat. A nagyvárad honvédek egyre nagyobb számban fordulnak szerkesztőségünkhöz üzenetek továbbításáért. Az itthoniak is kezdik lassan megérteni, hogy mennyi örömet szerezhetnek néhány szavas üzenettel.

Farkas István honvéd (tp. 458.) üzenetével kezdjük meg mai táborig postánkat. Farkas István a következőket írja:

„A hozzánk érkező drága jó hazai újságban olvastam bajtársaimnak haza küldött üzenetét. Ilyen módon fordulok én is és többi bajtársaim a tisztelt szerkesztőséghez, hogy üzenetünket továbbítani sziveskedjék szüleinkhez, ismerőseinkhez és jóbarátainkhoz. Hála Istennek, mi jól vagyunk, csak a villanytényes mérkőzések hiányoznak. Nagyon sokat gondolunk a strandra és a többi fürdőkre. Hiányzik a Bémer-téri sétá és a színház is. Főleg a várad „haverek” hiányoznak. Nagyon örülnénk, ha az üzenet tartalmazó számból kaphatnánk néhány példányt: Farkas István honvéd, Horváth Kálmán honvéd, Fekete István honvéd, Bálint Albert honvéd, Koropán György övezető és Lamanes József honvéd”.

Az üzenetet továbbítottuk, a magunk részéről azt kívánjuk, hogy Isten vezérelje vissza mindnyájukat Nagyváradra, ahol azután semmi sem fog hiányozni.

Mányi László honvéd (tp. F. 458.) a következőket írja:

„Igen szépen kérem a Szerkesztő urat, hogy soraimat közölni sziveskedjék. A Duna repülőgépgyárban az építkezésnél dolgozó barátoknak és a Horthy-ligetben lakó Fekete Józsefnek kívánok jó egészséget. Az ifjúságnak jó mulatást, jobbat, mint nekünk itt a szovjet poldicsomban. M: itt mindnyáian jó kedvvel harcolunk a szebb jövőért, hogy holdog legyen szép magyar hazánk. Sok-sok forró üdvözléssel: Mányi László honvéd”.

Kovács József honvéd (tp. K. 215.) a következőket írja:

„Igen tisztelt Szerkesztő úr! Tisztelettel értesítem, hogy a Magyar Lapokban számonra közölt üzenetet megkaptam. Amíg az üzenetet olvastam, olyan meghatottságot vettem rajtam erőt, amelyet szavakkal le sem tudok írni. Kérem a Szerkesztő urat, hogy a Magyar Lapok ama számain, amelyekben üzenetek vannak, sziveskedjék nekem elküldeni. Itt a messzi orosz mezőkön olyan jól esik hazai híreket olvasni. Üzenetem a következő: Drága feleségem! A Magyar Lapok által küldött üzenetet megkaptam. Örömmel olvastam, hogy nincs semmi bajod. Én is jól vagyok. A csoma-

got megkaptam. Nagyon jó volt minden; amit kértél, már régen elküldtem. A mamát és testvéreimet szeretettel csókolom. Az összes nagyvárad ismerősöknek szeretetteljes üdvözetemet küldöm. Téged számtalanszor csókol szerető lényed, aki nagyon sokat ondol rád. Nagyon szépen köszönöm a Szerkesztő úr üdvözlését. Melegen köszönöm a Szerkesztő urat és a Magyar Lapok minden munkatársát. Hálas köszönettel: Kovács János honvéd”.

Kovács János üzenete példa arra, hogy a hazulról küldött néhány soros üzenet milyen sokat jelent ott kint a fronton. Azért ismételtén kérjük a hozzátartozókat, hogy üzenjenek az újságon keresztül. Nem kell hozzá sok. Egy levelezőlap, vagy egy kis darab papíron néhány sor szívből fakadó jókívánság.

Fogarassy Zoltán hadapród-örmester (tp. F. 235.) a várad lányoknak üzen:

„Kedves várad leányok! A kletlen orosz pusztáról írom soraimat, ott, ahol minden olyan idegen és olyan sivár. Egyetlen szórakozási lehetőség itt a levélírás és a levél-olvasás. Ezért levelezni szeretnék egy kedves kis leánnyal, csupa szórakozásból, mert így az ember híreket hall a hozulról és egyben felüldül a leánylélek üde bójától. Ti nem tudjátok elképzelni, hogy milyen jóleső érzés az idegenben küzdő magyar honvédek magyar sorokat olvasni, különösen, ha magyar leány írta azokat. Ezért kérem azt, aki kedvet érez, hogy így örömet szerezzen egy magyar honvédek, az alábbi címre írjon: Fogarassy Zoltán hadapród-örmester, táborig postaszám F. 235. Várom tehát a levelét, kedves ismeretlen kis-leány és előre is kézcsoksomat küldöm. Remélem, hogy lesz, aki meghallgatja kérésemet. Öszinte tisztelettel: Fogarassy Zoltán”.

Ezekhez a sorokhoz nem kell külön biztatást csatolni. Reméljük, hogy Fogarassy Zoltán kérésének meg lesz az eredménye.

Páth János honvéd (tp. Z. 948.) a következő üzenet közlésére kért fel bennünket: Páth János honvéd, váradszöllősi lakos üzeni feleségének és rokonainak, hogy jól van. Sokszor csokolja mindannyiukat és kisfiát. Hálas köszönettel Páth János”.

Grammantik László tizedes (tp. F. 438.) a következőket írja:

„Mélyen tisztelt Szerkesztő úr! Hálas köszönöm, hogy a június 30-i lapjokban kérésnek eleget tettek. Sok szeretettel viszonzom ez uton is meleg üdvözlésüket. A hozzánk intézett meleg sorok nagyon jóleső érzéseket keltenek bennünk és érezzük, hogy ez a szoros kapcsolat az otthon és a front között

megacélozza hitünket, erőt ad a további küzdéshez. Ez a megacélozott hit el fog vezetni bennünket a szebb jövő felé. Egyben üzenek otthon levő édesanyámnak és testvéreimnek (Hitler Adoll-utca 47. sz.) szeretet-csókjaimat küldöm mindnyájuknak. A közlésért ezuton is hálas köszönetet mondva, maradok hazafias tisztelettel: Grammantik László”.

Mezey Péter honvéd (F. 438.) és társai a következőket írják:

„Tisztelt Szerkesztő úr! Ismét lekeressük sorainkkal a Szerkesztő urat, hogy helyt adjon üzenetünknek. Hozzá tartozóinkra sok szeretettel gondolunk. Jól vagyunk, nincsen semmi bajunk. Egy példányt az üzenet közli számból mi is kérünk. Üdvözléssel: Mezey Péter, Mogyorós István, Friez Károly, Leo Mihály, Soós János, Sály Lajos, Vultur György, Piros Árpád, Stemler Dezső és Veres Mihály”.

Utolsónak hagyjuk Szomor János nagyvárad (Kornis-utca 5. sz. alatti) lakos üzenetét Szomor Gyula honvéd számára (tp. Z. 476.) Jól vagyunk, nincs semmi bajunk. Kívánunk jó egészséget. A csomagot elküldtük. Jó étvágyat kívánunk hozzá. Angéla és szerető szüleid. Csókolunk nagyon sokszor. A jó Isten legyen veled”.

Ezzel a szép üzenettel mai táborig postánkat le is zárjuk. Legközelebb folytatjuk.

Középitkezési feladatok a háború utáni időkben

Vitéz Szakváry Emil miniszteri osztályfőnök a Keresztény Építőmesterek közgyűlésén érdekes előadást tartott a háború után meginduló középitkezési feladatokról. A háború utáni átmeneti gazdálkodási időkben a közületeknek nagyszabású építkezéseket kell végrehajtaniok, elősorban lakásépítkezéseit. Ezekre a munkákra már most elő kell készülni. Ezzel függ össze a városrendezési feladatok kidolgozása is. Megfelelő területen és kiterjedésben ki kell jelölni a beépítésre alkalmas telektömböket, nehogy az építkezés megindulása annak idején késlekedjék. Terveket kell készíteni a városok és falvak rendezésére egyaránt. Kívánatosnak tartja az előadó, ha a belügyminiszter a városrendezési törvény hatályát a községekre is mielőbb kiterjeszti. Igyekeznii kell városainkat egységes területrendezési tervek kidolgozására szorítani. Sajnos, városaink nagyrésze csak részletezésekkel tördik, egységes városrendezési tervek nem készítenek, pedig csak szakértő, egységes irányítás mellett biztosítható a középitkezési és üzemi politika országos fontosságú kérdéseinek zavartalan előkészítése és végrehajtása. (Magy. Tud.)

kán érhetően és természetesen leplezett szándékairól. Akár ezen, akár a másik oldalon kíváncsian gondolnak arra, hogy a Vatikán területére hullott első bomba után mire szánja el magát.

Majd így folytatja: „A mai protes-

tantizmus előtt is nagyon rokonszenves pápa, aki személyében többször mutatta magát testvéri érzésűnek a protestantizmussal szemben is, öku-menikus gondolkodásunk előterében áll s meg merjük írni, hogy minden őt érhető közeli vagy távoli inzulius

nekünk protestánsoknak is fájna. A valóságban lényegtelen, hogy esik-e bomba a Vatikánváros területére. A kereszténységnek éppen olyan nagy fájdalom a kölni dóm elpusztulása, mint esetleg a Szent Péter templom megrongálása...”

Milyen munkalehetőségeket kínál a Munkaközvetítő?

A nagyvárad m. kir. állami Munkaközvetítő Hivatal (Szilágyi Dezső-utca 28. Telefon: 25-76) jelentése az 1943. évi július hó 21-én kelt kimutatása szerint, az elmúlt héten elhelyezett 48 egyént.

Jelenleg foglalkozást kaphatnak:

3 bádogos, 3 gyári munkásnő, 3 napszámos, 1 szolga, 2 bejáró takarítónő, 2 állandó háztartási alkalmazott, 4 kádár, 3 lakatos. Összesen: 21 egyén.

Foglalkozást keresnek:

15 ipari szakmunkás, 48 gyári, be-tanított és egyéb segédmunkás, 5 szolgáló-kifutó, 3 bejáró takarítónő, 3 állandó háztartási alkalmazott, 2 tisztviselő, 1 kereskedő segéd, 3 minden-es szakácsnő. Összesen: 100 egyén.

Kik a testi munkások?

Fontos rendeletek a Hivatalos Lap legújabb számában

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Hivatalos Lap csütörtöki száma közli a kormány rendeletét a nehéz testi munkások fogalmának újabb megállapításáról. A csütörtöki szám közli a közellátásügyi miniszter rendeletét, amely előírja, hogy az 1943. évi termései rétiszénából a réti terület minden katasztrális holdja után 2 métermésza szénát vagy sarjút kell beszolgáltatni. Ha azonban a szén mennyisége nem éri el az 50 kilót, akkor mentes az igénybevétel alól. Ha a gazda nem termel szénát, akkor takarmányészalmát vagy alomszalmát is beszolgáltathat.

Fokozottab madár-védelmet sürüetnek a gazdák a növény-védelem érdekében

A Mezőgazdasági Kamara felterjesztésben kérte a földművelésügyi minisztert, tegyen intézkedést a hathatósabb madárvédelem érdekében. A mai háborus viszonyok között amidőn a növényvédők szerekben hiány jelentkeznek, nagy fontosságot kell tulajdonítani a rovarpusztító hasznos madaraknak. Ezért fokozott védelmet kell biztosítani madaraink számára és ezt mindenféle propagandával elő kell segíteni. Javasolja a kamara madárvédelmi füzetek és propaganda-nyomatványok kibocsátását, előadások rendezését, az iskolák bevonását a madárvédelmi akcióba. Létesítenek mindenütt fészekodvakat a madarak védelmére. (Magy. Tud.)

Szolgáltatós gyógyszertárak:

IV. CSOPORT:

Gránátalma gyógyszertár, Rákóczi-u. 27. (Irgalmasrend) 15-25.

HUNGARIA gyógyszertár, Mussolinai-tér 8. (Szabó Aczél I.) 15-28.

MINERVA gyógyszertár, Szent László tér 5. (Gálosi F.)

ORANGYAL gyógyszertár, Gróf Teleki Pál-u. 44. (Révész J.)

A gyógyszertárak éjjeli szolgálatát szombat reggeltől a következő szombat reggelig tart.

Dijmentesen lehet levelezni a hadifoglyokkal

Csak leveleket továbbítanak. Külön levelezőlapokat bocsát ki a Vöröskereszt

A postavezérigazgatóság utasította a postahivatalokat, hogy az ellenséges államokban lévő magyar hadifoglyoknak, vagy bármely államban lévő haditudósító irodáknak címzett levélpostai küldeményeket továbbítás végett vegyék fel. Csomagküldeményeket azonban további intézkedésig nem szabad átvenni. Közli a postaigazgatóság, hogy a Magyar Vöröskereszt hadifoglysegítő és tudako-

zohivatala a hadifoglyokkal való levelezés céljára vöröskereszt jelzéssel és „hadifoglylevelezőlap” felirással ellátott levelezőlapokat bocsát ki, melyek nem kerülnek árusításra, hanem azokkal a Vöröskereszt adott esetben közvetlenül látja el a hadifoglyok hozzátartozóit. A hadifoglyoknak küldött levélpostai küldemények díjmentesek. (Magy. Tud.)

Milyen nehézségekkel küzd a magyar gyógyszerpiac?

Javul az insulin-ellátás. Minden tengerentúli gyógyszer pótolható belsőföldön

A magyar gyógyszerpiac természetesen szintén küzdeni kénytelenek a háborus viszonyokkal. Gondos előrelátást, sok ötletet követel a gyógyszerészeketől a mai szűkre szabott anyagellátási rend. Egyes gyógyszerekből időnként hiány jelentkezik, ezeket igyekeznek más hasonló hatású beszerezhető cikkekkel pótolni. A hiányok csak igen kis része olyan, mely állandónak, a háború tartamára szólónak tekinthető. Ezek a tengerentúli dolgok, melyek azonban kivétel nélkül pótolhatók és sem a betegellátást, sem a gyógyszerészeket nem éri veszteség, károsodás ezek hiányával.

Egyes gyógyszerféléket tartalékolnak olyan időszakokra, amikor tömegesebben lépnek fel ezek a betegségek, melyek ellen ezeket a gyógyszereket alkalmazják. Kétségtelen, hogy egyes gyógyszerfélékkel erősen kell takarékoskodni, de vannak gyógyszerek, melyekben az ellátás javulóban van. Így elsősorban az

insulin-ellátás öröndetes arányban javul, ami lehetővé teszi az erősen ráutaltak ellátását és valószínű, hogy nemsokára a jelenlegi betegenkénti 50 százalékos kiutalás emelhető lesz. Komoly fennakadást okoz a gyógyszerpiac üzemi hiány az üveghiány. Nem csak a betegek kiszolgálását nehezíti ez a körülmény, hanem a gyógyszerkereskedők is nehezen tudnak szállítani a patikáknak, tartányok, üvegek és egyéb edények hiányában. A különböző gyógyszerkülönlegességek forgalmában is időnként zökkenések jelentkeznek. A gyárak keveset juttatnak a nagykereskedőkhöz, akik a gyógyszert csak sorrendben tudják kiszolgálni a különlegességekből. Mindezek ellenére a hazai gyógyszer-ellátás a háborus viszonyok figyelembevételével megnyugtathatóan mondható, ami elsősorban az anyaghiatal előrelátó és helyes intézkedéseinek köszönhető. (Magy. Tud.)

Hogyan kell végrehajtani az emelést a jutalékoknál?

Újabb magyarító rendelkezések a bérpótlék alkalmazásáról

Az Országos Ipari Munkügyi Felügyelőség több elvi jelentőségű döntést hozott a legújabbban megjelent fizetés és bérpótlék rendelet alkalmazásával kapcsolatban. A jutalék után járó bérpótlék ügyében a felügyelőség úgy döntött, hogy a jutalékszerű járandóság után 15 százalékos bérpótlékot kell fizetni. Nem helyes a jutalék kiszámításának alapjául szolgáló összeg után a jutalékkules-nak és a bérpótlékkulesnak az összevonásából származó együttes kulesot alkalmazni, hanem előbb a jutalék kiszámításánál tekintetbe jövő forgalom eredménye alapján és ennek figyelembevételével kell a 15%-os pótlékot megadni.

Az árak darabszámszerű eladása után járó jutalom, prémium, vagy más elnevezésű járandóság után a jutalék rendeletben megállapított 60, illetőleg 30-50 százalékos bérpótlékot kell megfizetni. Az önkéntes béremelés folytán előállott összereszt többletet csak akkor lehetséges a pótlékba betudni, ha az emelés 1940 október 5 és 1941 november 30 között történt. Az ez idő után történt béremelés folytán előálló többletkeresetet a bérpótlék kiszámításának alapjául szolgáló összeresztbe hozzá kell számítani. (Magy. Tud.)

Felbontott árut sem szabad drágábban eladni

Budapestről jelentik: Egy sajtakereskedő ellen árdragítás címén eljárás indult, mert a Stauffer-féle dobozos sajtot felbontva darabonként 1 fillérrel adta drágábban, mint az engedélyezett ár. A hatóság megállapította, hogy a kereskedő árral védte le, hogy a régi kereskedői szokás szerint az ugynevezett hon-

1.08 pengő, egy szelet tehát 18 fillérbe kerül. A kereskedő azonban az egyik vevőnek 2 darab sajtot 38 fillérért adott, tehát darabonként egy fillérrel drágábban. Az uszorabíróság előtt a kereskedő azonnal védte le, hogy a régi kereskedői szokás szerint az ugynevezett hon-

tott árut valamivel drágábban árusították, mintha a vevő egéző, eredeti csomagolást vásárolt. Ezt a régi kereskedői elvet követte, amikor a felbontott sajt-dobozból egy darab sajtot egy fillérrel drágábban adott, mint amennyi egy teljes dobozra kiszámított ár. Az uszorabíróság fel is mentette ezen az alapon a kereskedőt az árdragítás vádjától, felelősségét azonban a Tábla megállapította bűnösségét és elítélte. Kimondta a Tábla, hogy a hatóság által megállapított legmagasabb árát semmiféle címen nem szabad túllépni. Az a régi kereskedői szokás, hogy bontott áru valamivel drágábban árusítható, az árszabályozó rendelkezések folytán ma már nem alkalmazható. (Magy. Tud.)

A főispán és a helyettes polgármester üzenetei a harctérre

Nagyvárad, július 23. Dr. Hlatky Endre városi főispán és dr. Gyapay László helyettes polgármester ma délelőtt megjelentek a haditudósító kiállításán és üzeneteket küldtek a harctérre vitéz Kálmán Imre vezérőrnagy-nak, a nagyváradit és bihari hadosztály parancsnokának.

A főispán üzenete így hangzik:

— A haditudósító kiállítás nagy sikert ért el és első napján több mint 7 ezer látogatója volt. Igen öröndtünk ennek. Legnagyobb meglepetés az, hogy üzenni is lehet. Azt üzenem, hogy szép társadalmi munka folyik a hadbanlévők hozzátartozóiért. A hadbanlévőknek pedig szeretnék egy kis szeretetsomagocskát küldeni és hétfőn lesz részletes megbeszélés arról, hogy hogyan lehet ezt megcsinálni. Minden jót a váradit és bihari hadosztály parancsnokának és minden katonájának. Hlatky Endre, Nagyvárad főispánja.

A helyettes polgármester a következőket üzenté:

— A nagyváradit haditudósító kiállításról a város közönsége nevében meleg szeretettel köszöntöm a messze orosz földön küzdő nagyváradit honvédeket, vezénylő tábornokukat vitéz Kálmán Imre vezérőrnagy urat, tisztit, altisztit karát és legénységét. Testvéri szeretettel gondolkunk rátok és büszkeséggel tölt el minket hősiesség, helytállásotok. A mielőbbi boldog viszontlátásra — a polgármester távollétében Gyapay helyettes polgármester.

Halállal végződött motorkerékpáros kirándulás

Székesfehérvárról jelentik: Halálos végű közlekedési szerencsétlenség történt az agárdi fürdőtelepen. Egy kiránduló család motorkerékpárral igyekezett hazafelé és közben egy lovaskocsit akartak megelőzni. A dudalástól a lovak megijedtek és félreugrottak. A motorkerékpár éppen akkor ért oda, felült és a rajtukülő az aszfaltra zuhantak. A gépen ülő asszony még a helyszínen meghalt. A férfit eszméletlenül állapotban szállították be a kórházba. Kihallgatni eddig még nem lehetett és így a szerencsétlenül járt házaspár kiléte ismeretlen.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 38.40
 félévre 19.20, egy óra 3.20 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlák
 száma: 72.301.

Kétszámot nem adunk vissza

PÁTER SCHROTTY PÁL A FERENCES RENDTARTOMÁNY UJ TARTOMÁNYI FŐNÖKE. A Kapisztrán Szent Jánosról elnevezett Ferences Rendtartomány szerdán délelőtt tartott káptalani gyűlésén tartományi főnökké választotta P. Schrotty Pált, helyettes tartományi főnökké P. Luptovics Kolost, tartományi tanácsnokká P. Menrath Cibriánt, P. Oslay Oswaldot, P. Hornyák Domonkoszt és P. König Anaklétet.

Kiemelte Japán a világ legnagyobb elsüllyesztett hajójárát. Shonanból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A világ legnagyobb uszójárát, amelyet a britek a japán elnyomuláskor elsüllyesztettek el, japán tengerészeti mérnökök, kínai munkások segítségével kiemelték.

Pályázat az árvíz elleni védekezés hatékonyabbá tételére. Budapestről jelentik: A Tisza-Duna-völgyi Társulat Központi Bizottsága pályázatot hirdet a vizitársulatok működésének fejlesztése tervezetét kidolgozó tanulmányra. Kidolgozandók mindazon tennivalók, melyek a legutóbbi árvíz és belvizes évek és az ezt megelőző száraz időszak tapasztalatai, valamint éghajlati viszonyaink szempontjából a vizitársulatok árvédekezési, belvízrendezési és vízhasznosítási munkája terén szükségessé válnak. Foglalkozzon a tanulmány az árvízvédelem korszerűsítésével, a belvízvezetés és az öntözéssel kapcsolatban felmerülő mezőgazdasági igényekkel. Kítűztek egy 3000, egy 2000 és egy 1000 pengős díjat a legjobb tanulmányok jutalmazására. A pályázatokat január 5-ig lehet beküldeni a társulat központi bizottságához. (Magy. Tud.)

Londonban erősen növekszik a bűnözők száma. Stockholmból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A Dagblad londoni tudósítójának jelentése szerint Londonban erősen növekszik a bűnözők száma. Az elsötétítés alatti bűntettek nagyon elharapódtak. Píratalkoruk törnek be elhagyott lakásokba. A szökött fegyverek lopott élelmiszerekből élnek, mert nem mernek jelentkezni a hatóságoknál élelmiszeregyért.

SZOBAFESTŐMESTEREK VÁNDORGYŰLESE ERDÉLYBEN. A budapesti szobafestők, mázólok, fényezők, cég- és címfestők és aranyozók ipartestületének Ceernák Jenő elnökletével most megtartott előjárósági ülésén elhatározták, hogy az országos szövetséggel karöltve vándorgyűlést rendeznek Erdélyben. A gyűlés előkészítésére szűkebbkörű bizottságot küldtek ki.

Kereszténymagyar

keresztény

magyarnál vásárol!

UJ ROHAMSISAKOT KAPNAK AZ ANGOL KATONÁK. Angol újsághír szerint a brit hadsereg gyalogságát és rohamcsapatát új sisakkal látják el. Az új sisak nagyobb védelmet nyújt a nyaknak, mint az eddigi jellegzetes tányérszerű sisak.

Ismét sztrájkolnak az angolország munkások. Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az angol hírszolgálat szerint a Riwer Rouge Ford repülőgépgyárban szerdán 3000 munkás sztrájkba lépett.

Kiadták az Energia Világkonferencia pályadíját. (Magy. Tud.) Az Energia Világkonferencia Magyar Nemzeti Bizottsága két, egyenként 1500 pengős pályadíjat tűzött ki tudományos dolgozatokra. Az egyik pályátétel a belföldi szén, ásványolajok, földgázok és tüzfatermelésének fokozására és energia gazdasági szempontból való felhasználására vonatkozott. A másik pályátétel a visszacsatolt területek energia ellátását, az anyaországgal való együttműködés szem előtt tartásával tűzte ki feladatát. A beérkezett pályaművek felett most történt meg a döntés. Az egyik díjat kézdi Martonosi Fülöp Ferenc gépészmérnöknek ítélték, a másik pályadíjat megszerezte Schön Győző, a Gázművek ny. h. vezérigazgatója és Dávid János elektromérnök között.

PÁLYAZAT KÖZSÉGI ÉS KÖRORVOSI ÁLLÁSRA. A belügyminiszter 257 városi, községi és körorvosi állás elnyerésére írt ki pályázatot. A meghirdetett állások mind kezdő állások, általában a X. fizetési osztályba tartoznak, de akinek legalább három évi orvosi gyakorlata van, a IX. fizetési osztályba lehet kinevezni. A kárpátaljai, keleti, erdélyi és a délvidéken meghirdetett állásokra tisztiorvosi, vagy községi orvosi képesítéssel nem rendelkezők is pályázhatnak. A kérvényeket 30 napon belül kell a belügyminisztériumba benyújtani. (Magy. Tud.)

Gyermekek székszorolásánál és gyomorbelhurutjánál reggel felkeléskor gyakran már egy negyedpohár természetes „Ferenc József” keserűvizet is kítűnő eredménnyel adhatunk. Kérdezzé meg orvosát!

Tízezer kilométer burkolt út van Budapesten és ezek értéke 200 millió pengő. Budapestről jelentik: A napokban adtuk hírt arról az érdekes összeállításról, mely Budapest csatornahálózatáról közöl ismertetést. Most az úthálózatról jelentek meg érdekes adatok. A háborús viszonyok ellenére programszerűen folyik a főváros úthálózatának kiépítése, fejlesztése és a meglévő utak karbantartása. Nem is lőtni leromlott utakat Budapest területén. A főváros évente hatalmas összeget költ ilyen célokra. A múlt évben kerekén 10 milliót fordítottak útépitésre és fenntartására. A legfrissebb adatok szerint a budapesti kiépített kocsiútburkolatok hossza 3.008.743 méter, míg a kiépített gyalogútburkolat 2.086.275 méter. A kiépített útburkolat tehát meghaladja a 10.000 kilométert. Ehhez járul még több mint 1.370.000 méter útszerelő. A meglévő útburkolatok értékét meghaladja a 200 millió pengő. (Magy. Tud.)

APOLLO Filmszínházban Pénteken indul
 Sárdy János, Tóth Julia, Bihari József, Pethes Ferenc
Üzenet a Volgapartról
 Csütörtökön utoljára: **A beszélő köntös**

KIIRTÁK AZ OTI IDEI BALESET ELHÁRÍTÓJUTALOM PÁLYÁZATÁT. Az OTI minden évben pályázatot ír ki balesetelhárítási tevékenység és javaslatok jutalmazására. Most írták ki az idei pályázatokat. Kiosztásra kerül 6 darab egyenként 40 pengős jutalom mérnökök és tisztviselők, 10 darab egyenként 200 pengős jutalom művezetők, 10 darab 140 pengős és 20 darab 80 pengős jutalom munkások részére. Jutalmaznak újfajta új megoldású és az üzemi gyakorlatban bevált védőkészülékeket, berendezéseket, a balesetelhárítási tevékenység helyes irányítását, bevált propaganda-ötleteket. A pályázatokat január 15-ig kell benyújtani az OTI halotti osztályánál. (Magy. Tud.)

A Mérnöki Kamara az iparvállalatoknál használatos műszaki címésekről. A Mérnöki Kamara körlevelet intézett a magyar gyáripar tagjaihoz, akiket felkért, hogy a gyárakban alkalmazott mérnököket ne ruházzák fel műszaki titzi, felügyelői és más hasonló címekkel, hanem ezeket az elnevezéseket a középfokú képzettségű alkalmazottak számára tartsák fenn. Ez az eljárás ugyanis sok félreértésre ad alkalmat, aminek kiküszöbölése kívánatos. — (Magy. Tud.)

UKRAJNA TERMÉSE MEGHALADJA A MULT ÉVI HOZAMOT. Rownóból jelentik (NST.) Ukrajnában az idei termés a legtöbb termésben messze túlhaladja a múltévi hozamot. A termés betakarítását és az őzi vetések zavartalan végrehajtását számos fontos intézkedéssel készítették elő, — jelentették ki a most megtartott rownói mezőgazdasági munkakongresszuson. A kongresszus egyébként arról tárgyalt, miképpen lehetne Ukrajna állatállományát még jobban növelni.

Ujpest száz hadiárva nevelteséről akar gondoskodni. Ujpest város polgármestere kijelentette, hogy a város eddig tíz hadiárva nevelteséről gondoskodott. A polgármester ezt azonban kevésnek találja, ezért felhívást intézett az összes háztulajdonosokhoz, hogy havi két pengővel járuljanak hozzá hadiárva nevelteséhez. Hogyha mind a hater ezer háztulajdonos hozzájárul a polgármester indítványához, akkor a város újabb száz hadiárva neveltesét tudná elvállalni.

Értesítés

A Czaja-cirkusz igazgatósága értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy a rövid itartózkodási időre való tekintettel, csütörtökön és szombaton délután 4 órai kezdettel is tart előadást, teljes esti műsorral. A délutáni előadással az Igazgatóság lehetővé akarja tenni, hogy a szülők gyermekeik részére is biztosítsák a cirkusz gyönyörű műsorának megismertetését. Ugyazintén áldozatokat sem kímélve, a cirkusz tulajdonosa, özv. Czaja Jánosné elhatározta hogy minden előadáson a sebesült katonák részére ingyenes helyekkel biztosítja a kellemes szórakozást, amit a katonai parancsnokság készséggel engedélyezett.

Az angol tengerészet nem tartja kívánatosnak a kommunista párt együttműködését

Genfből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Mint Londonból jelentik, a brit tengerészeti szakszervezet helyettes főtitkára a szakszervezet londoni évi közgyűlésén kijelentette, hogy a kommunista pártnak távol kell maradnia az angol tengerészettől, mivel ahová a kommunista párt mesterkedései behatolnak, ott mindig baj és homlás következik.

A TURISTA SZÖVETSEG UJ ELNÖKÉNEK PROGRAMJA. Budapestről jelentik: Zsembery Gyula lemondása folytán megüresedett a magyar Turista Szövetség elnöki széke. Erre a tisztségre most Csizsik Béla pénzügyi államtitkárt neveztek ki, aki a tisztség elfogadása után a következőkben változta elnöki programját. Mindenekelőtt szolgálói kívánja a magyar turista ügy felvirágozását és fejlődését. Támogatni kívánja a taggyűléseket ügyes-bajos dolgaikban. Fontos programjaitja a turistáskodás színvonalának emelése. A hétköznapi értelemben vett politikát számúzni kívánja a szövetségből, de szolgálói kíván egy magasabbrendű nemzetpolitikát, öntudatos, fegyvermezett, ellenállóképes turistagárda nevelésével. Megbecsülést akar szerezni a magyar turistáknak. Szükség van a turista békére és egyetértésre az esetleges ellentétek jóakaratu áthidalására. az önző szempontok felretételére. (Magy. Tud.)

Tudja-e Ön...

... hogy Edison találmányainak gazdasági értéke a „New York Times” számításai szerint, mintegy 15 milliárd dollár, azaz mintegy 50 milliárd pengő?

... hogy a szivarról legelőször dr. Schneberger Antal svájci orvos „Az ametiszt drágakő” című latin nyelvű irt könyvében van szó, melyet az előző szerint, 1579 augusztus 12-én fejezett be? Ebben a könyvben a következőket olvashatjuk: „Manapság csaknem minden tengerész, aki Indiából, vagy Portugáliából tér haza, pálmalevelekből sodort, vagy szalmából készített csövecskét tart a szájában, amelybe összesodort dohánylevelek vannak belegyömöszölve. Ezeket azután tüzzel meggyújtják és szájukban tartva angyi füstöt lélegzenek be, amennyit csak tudnak. Ezek az emberek azt állítják, hogy ez az éhséget és a szomjúságot csökkenti, növeli az erőt és a szellemet frissíti. Azonkívül gyakran bizonyítgatják, hogy az agyat, kellemes bódultságot okozva, megnyugtatja.” Az első szivar- és cigarettagyár csak kétszáz évvel később létesült Hamburgban és már évtizedek teltek el, amíg az emberek mindinkább elhagyták a pipázást és a szivarozásra, illetőleg a cigarettázásra tértek át.

Képet vásárolt a város a Haditudósító Kiállításra

A városi főispán és a helyettes polgármester megtekintette a haditudósító Század kiállítását és a város számára képet vásárolt, amely a Kormányzó Urak Nagyváradra való bevonulását ábrázolja.

A nagyváradi királyi törvényszék. P. 2651/58—1941. szám.

Idéző hirdetményt

IDÉZŐ HIRDETMEŒY

A nagyváradi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy ifj. Horthy Miklósné sz. gróf Károlyi Consuelo felperesnek Pinkász M. József, Hortopanu D. Vasile és Pinkász M. Józsefné sz. Ghica Diana alperes ellen jogügylet hatálytalansága iránt az 1440—1941. M. E. sz. rendelet 6. §-a alapján indított perében a perfelvételre határnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy 1943. évi augusztus 21. napján délelőtt 12 órakor hivatalos helyiségében (Széchenyi-tér 14. sz. I. em. 60. ajtószám alatt) jelenjenek meg, egyzersmind pedig az ügyvéd által nem képviselt Hortopanu D. Vasile alperes részére ügygondnokul dr. Patkó Elemér nagyváradi ügyvédet, Pinkász M. Józsefné, sz. Ghica Diana részére pedig ügygondnokul dr. Simona György nagyváradi ügyvédet nevezte ki.

A bíróság felhívja az alpereseket, hogy a fent megjelölt határnapon és órában meghatalmazott ügyvéd által jelenjenek meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyettük eljárni.

Nagyváradi, 1943. június 26-án.

Dr. Bóka Papp Ernő sk.,
kir. széki t. elnök.

Idéző hirdetmény

A nagyváradi kir. ítélőtábla közhírré teszi, hogy gr. Zichy Ödönne sz. Bethlen Gabriella grófnő felperesnek dr. Jacob János és társai alperesek ellen ingatlan tulajdonjogának tkvi törlése és jár. iránt indított perében a felebbezési szóbeli tárgyalásra határnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy 1943. évi október hó 29. napján délelőtt 9 órakor hivatalos helyiségében (Tisza Kálmán tér 6. házszám II. emelet 45. ajtószám alatt) jelenjenek meg, egyzersmind pedig dr. Jacob János, dr. Jacob Jánosné, sz. Andru Szabina, Jacob, Romulus, Jacob János, Jacob Kornél, Gherlanné sz. Jacob Mária és Vuscan Demeterné sz. Jacob Ilona, mint Jacob Sámuel ismert örökösei, továbbá a nevezett ismeretlen örökösei alperesek részére, akik Romániából diplomáciai uton nem voltak idézhetők, ügygondnokul dr. Kováts Árpád nagyváradi ügyvédet nevezte ki.

A bíróság felhívja az alpereseket, hogy a fent megjelölt határnapon és órában meghatalmazott ügyvéd által jelenjenek meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyettük eljárni.

Nagyváradi, 1943. évi július hó 2. napján.

Dr. vitéz Moldoványi István sk.,
kir. ítélőtáblai elnök.
P. H.

A kiadmány hitelül: aláírás sk. irodatiszt.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Vásárlási lapot oszt szét az Ipartestület a textiláru beszerzésére

Nagyváradon is megalakult a Textilbizottság

A közellátási minisztérium — mint ismeretes — a kereskedők és iparosok helyzetének megkönnyítése érdekében „Textiláru bevásárlási könyvet” rendszersített s ezekkel a könyvekkel a legáltalább 4 szakmunkással dolgozó iparosok is elláthatók. A minisztérium a mértékutáni szabók, piaci szabók és felhőrnemű készítőik és egyéb fel-dolgozó iparosok áruellátása tekintetében is rendelkezett hogy ezek a textiláru szükségletet textilkereskedőknél szerezze be.

A minisztérium egyébként elrendelte, hogy a Kamarák mellett, állítsanak fel Körzeti Textilbizottságot.

kat, akik a rendelet gyakorlati megvalósítását hivatottak előmozdítani. Nagyváradon ezt a bizottságot már meg is alakították s emellett rövidesen gondoskodás történik arról is, hogy a kisiparosok is minél gyorsabban megkapják a szükségletüket. Az Ipartestület a kisiparosok között úgynevezett „vásárlási-lapot” oszt majd szét s ezek kiadására már augusztus elején sor kerül. A kiosztással kapcsolatos részletes intézkedéseket az Ipartestület rövidesen szintén közölni fogja s általában mindent elkövet, hogy az árubeszérés az eddiginél simábban és általános megelégedésre történjen.

Másod- és harmad osztályba sorozzák a nagyváradi cukrászokat

A jövőhéten döntenek az Ipartestület javaslatáról

A cukrásziparosokat közelről érintő ügygel foglalkozott a napokban a nagyváradi Ipartestület. Megbeszélés tárgyát a közellátási minisztérium rendelete képezte amely szerint a cukrásziparosok éu-pen úgy különböző osztályokba sorolandók, akárcsak a vendégiparosok és a fodrászok. A rendelet értelmében a cukrászok közül első osztályba csak a fővárosiak sorolhatók, míg a vidéki édesipar művelői, így a nagyváradiak is, csupán két kategóriába kerülhetnek.

Az Ipartestület ebben az ügyben már el is készítette az esedékes indítványt, amelyet valószínűleg már a hét folyamán megküld a polgármesteri hivatalnak.

Az indítványha foglaltak felett azután az Ipartestület megbízottjain kívül, az Iparhatóság, Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a város illetékes hatóságinak képviselői együttesen döntenek s a határozat alapján a polgármester jelöli majd ki, hogy a nagyváradi cukrászok közül kik tartoznak majd a másod-, illetőleg harmadosztályba.

Értesülésünk szerint, az Ipartestület indítványa értelmében a második kategóriába 15—20 nagyváradi cukrászt jelölnek, míg a többiek, jövődelmüknek megfelelően, a harmadik kategóriába fognak tartozni amennyiben a különböző hatóságok képviselőiből álló bizottság ezt az előterjesztést elfogadja.

Megszűnik a HOMBÁR

A Futura eredeti hivatásának megfelelően működik tovább

Budapestről jelentik: Az 1943—44. évi terményértékesítési rendszerben, mint ismeretes, a mezőgazdasági termények forgalmát a közellátási kormányzat az újonnan életrehívott áruközpon-tok útján szabályozza. Ennek következtében a gabonaforgalom hatósági jelölésű iránvítését és ellenőrzését a Gabonaforgalmi Központ veszi át a HOMBÁR-tól.

A HOMBÁR két évvel ezelőtt alakult olyképpen, hogy a közellátási minisztérium saját szervezete híján a kötött gabonaforgalom irányítására és ellenőrzésére igénybevette a Futura terményosztályának szervezetét és személyzetét és azt a HOMBÁR gabonagyűjtési főosztály néven a maga közvetlen vezetése alá helyezte. Már annakidején világos volt, hogy ez csak átmeneti megoldás. A központi és vidéki közellátási szervezet kiépítésével párhuzamosan most sor kerülhetett a gabonaellátás közigazgatási és kereskedelmi jellegű munkakörének szétválasztására.

A gabonakészletek központi nyilvántartását és szétosztását az új gazdasági évben már a közellátási minisztérium kebelében megszervezett Gabonaforgalmi Központ, a tényleges készletgyűjtés és értékesítés munkáját pedig az erre

feljogosított gabonakereskedelem látja majd el.

A HOMBÁR megszűnése folytán a Futura gabonagyűjtési főosztálya, amely a jövőben ismét csak értékesítési tevékenységet fejt ki, tekintélyes bizományosi hálózatával tovább folytatja működését a gazdaértékeket szolgáló eredeti hivatásának megfelelően.

A Futura bizományosai ezentúl is mindenkor közvetlenül a helyszínén állnak a termelők rendelkezésére és gondoskodnak arról, hogy a gazdák úgy a beszerzési kötelezettség keretében felajánlandó, mint pedig a pontkötelezettségen felül forgalombahozható terményeket a hatósági árszabályok szerint elérhető legelőnyösebb áron és a legkedvezőbb feltételek mellett értékesíthessék. (MOT.)

Réaltalja a kezesztény ipart!

Iglói szerepeltek a magyar atléták a svéd vidéki városokban is

Stockholm. (MTI.) A Svédországban szereplő magyar atléták több vidéki városban indultak atlétikai versenyeken. A malmői eredmények a következők: 110 gát I. Lidman 14.5. 2. Hidas 15.2. 400 méteres futás, első Marosi 49.6. Kétezer méteres futásban első Hegström 5.26, második Hires 5.26. Távolugrásban Vermes harmadik lett 6.98 centivel. 4x100 méteres váltóban első lett a BBTE csapata 42.8-as idővel, második a Malmői AC csapata. Egy másik városban Levente távolugrásban győzött 6.89 centivel. 400 méteres futásban Görkői második lett 50.0 másodperces idővel. 15000 méteres futásban Iglói második helyezést ért el 4 perces idővel.

APRÓHIRDETÉSEK

Adós-vétel

Tangóharmonika 120 basszusos eladó. Varga, Szent Anna-u. 33. 290

Használt butorok, elköltözés miatt eladók, Telekí-u. 33. 437

Állást nyert

Ügyes kifutólányt és tanuló lányokat fizetéssel felvesz Nagy szalon, Bazár-épület. 431

Iparművészet gyakornokot, tanuló fizetéssel felvesz. Szabadság-utca 10. ajtó 6. 438

Öskeresztény, érettségizett, kezdő tisztviselő (nő) keresünk. Nyugdíjas állás. Ajánlatokat „Nemzetül tudok előnyben” jelölegre a kiadóba kérünk. 436

Állást keres

23 éves, öskeresztény fiatalember, kiegészítő irodai munkát vállal. Cimeket a kiadóba kérek. 426

Különléle

Fertőtlenítést, poloska, mely és mindennemű fergek irtását 38 évi gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27—56. 313

Paragazzal poloskat, molyt, petert mindenből felelősséggel irtja, Csutorás

Jóforgalmu pékséget bérbe vennék. Cimeket a kiadóba kérek. 399

Lakás

2 szobás magánházat megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek. 409

Oktatás

Javító, és magánvizsgákra egy-két tanuló, felelősöket is előkészít középiskolai tanár, Beöthy Ödön-u. 42. 435

Elveszett

Tacskó fekete, barna foltos elveszett. Megtalálójára jutalomban részesül Tüzérségi Hadapródiakola kapusánál. 439

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelőszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
a Szent László-nyomda RT. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyváradi, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.